

Samrådsunderlag

Ändring av koncession enligt 2 kap 27§ avseende 220 kV kraftledning
Midskog-Verksmon samt ny tidsbegränsad koncession enligt 2 kap
21§ andra stycket för 220 kV anslutning in mot Midskog.

Jämtkraft Elnät AB
www.jamtkraft.se

Telefonväxel: 063-14 90 00
Org.nr: 556002–6064

Samrådshandling

Sweco
Box 553
831 34 Östersund
www.sweco.com

Uppdragsledare: Jessica Raftsjö-Lindberg
Samrådsunderlag: Nora Shepherd
Granskning: Jessica Raftsjö-Lindberg

Foton och kartor: Jämtkraft Elnät AB samt Sweco Sverige AB om inte annat anges.

Kartunderlag: ©Lantmäteriet, Länsvisa och nationella geodata © Länsstyrelsen

Innehållsförteckning

Ändring av befintlig koncession	1
Syftet är att framtidssäkra elnätet mellan Midskog och Verksmon industriområde2	
Tillståndsprocessen	3
Koncession – tillstånd för kraftledning	3
Graden av miljöpåverkan avgör vilka samråd som ska hållas.....	4
Genomförande av aktuellt samråd	5
Energimarknadsinspektionen beslutar om ändring av koncession	5
Energimarknadsinspektionen beslutar om koncession	5
Annan lagstiftning	5
Förundersökningstillstånd	5
Ledningsrätt	6
Övriga tillstånd	6
Utformning och lokalisering.....	7
Nollalternativ – vad händer om projektet inte alls blir av	7
Utförande.....	7
Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter	10
Naturmiljö	14
Rennäring	17
Kulturvärden	19
Friluftsliv.....	21
Landskapsbild och boendemiljö.....	21
Bedömning av betydande miljöpåverkan	23
Fortsatt arbete	24

Bilagor

Bilaga 1 Fastighetskarta

Ändring av befintlig koncession samt ny tidsbegränsad koncession

Jämtkraft Elnät AB har tidigare sökt och erhållit koncession med dnr 2015–103371 för en ny ca 25 km lång 130 kV ledning mellan Midskog och Verksmon. Jämtkraft Elnät AB har därefter ansökt och erhållit ändring i koncession med dnr 2023–101661 avseende en spänningshöjning från 130 kV till 220 kV. I samband med spänningshöjningen för ledningen mellan Midskog-Verksmon spänningshöjdes även två parallella luftledningar från Verksmon och in mot Verksmons industriområde. Dessa ledningar hade tidigare erhållit koncession med dnr: 2011–102747 för en spänningsnivå på 145 kV, men spänningen höjdes till 220 kV och samtidigt slogs koncessionen samman med ledningen mellan Midskog-Verksmon.

De aktuella ledningarna är ännu inte byggda och i samband med påbörjandet av detaljprojektering har behovet av andra stolptyper än tidigare beskrivet identifierats för sträckan Midskog-Verksmon. En mindre justering sker längs en delsträcka på ca 4 km där den aktuella ledningen avviker från den befintliga 130 kV ledningen. Detta är en sidledsjustering på ca 20–25 m från den koncessionsgivna linjen, vilket vanligen kan bedömas ligga inom ramen för befintlig koncession. Detta skapar dock en ca 20 m bred kil av träd mellan ledningarna som då får separata ledningsgator längst delsträckan. Jämtkraft Elnät AB samråder därför om ändring i utformning med avseende på den förändrade stolptypen samt justeringen av ledningssträckningen och de miljöeffekter som dessa ändringar innebär.

Det har även konstaterats att de två parallella luftledningarna från Verksmon och in mot Verksmons industriområde ska spänningssänkas igen till 145 kV, samt att utförandet för delar av sträckningen ska ändras från luftledning till markkabel. Jämtkraft Elnät AB avser därför att dela på koncessionen, så att 220 kV ledningen mellan Midskog och Verksmon utgör en koncession och de två parallella 145 kV luftledningarna utgör en egen koncession. Ändringarna på de två parallella ledningarna in mot Verksmons industriområde kommer att samrådas och hanteras separat.

I anslutning till Midskog station kommer ledningen temporärt att ansluta i en annan sträckning än den permanenta koncessionssträckningen för ledningen mellan Midskog-Verksmon. Detta då ledningen behöver anslutas på en tillfällig plats i stationen innan den permanenta anslutningsplaceringen i stationen är färdig. För denna sträcka söks en tidsbegränsad koncession och denna del raderas sedan när den permanenta ledningssträckan är ansluten, vilket beräknas till 2031.

Denna samrådshandling utgör underlag för samråd för de ändringar som söks i koncession på sträckan från station Midskog till planerad station i Verksmon samt den tidsbegränsade koncessionen in mot Midskog.

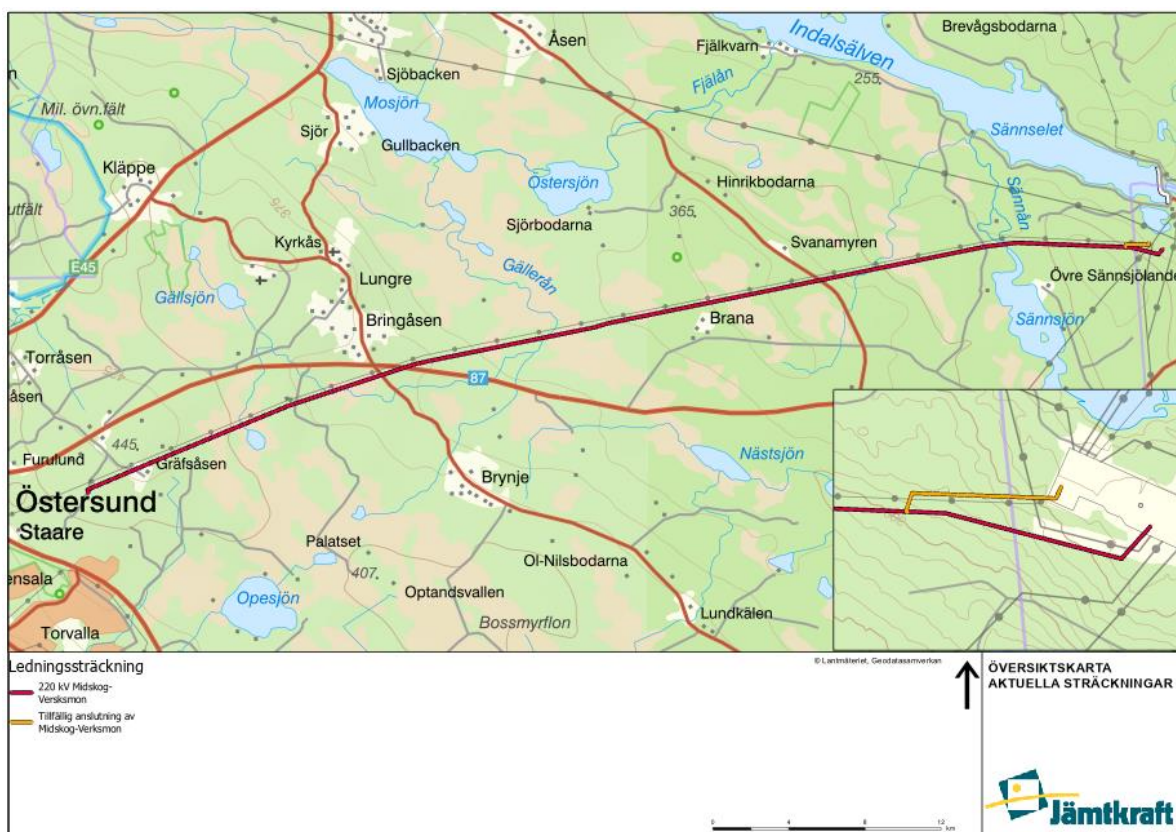
Syftet är att framtidssäkra elnätet mellan Midskog och Verksmon industriområde

Som en effekt av Sveriges mål att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser till atmosfären sker en omställning av den industri- och transportsektorn. Omställningen av industrin bygger på teknikutveckling och elektrifiering för att uppnå klimatsmart produktion samt ökad användning av restenergier (cirkulär ekonomi) till syfte att öka resurseffektiviteten i samhället. Omställningen av transportsektorn innebär primärt en övergång till elfordon.

Elektrifieringen av industri- och transportsektorn gör att Sveriges elanvändning förväntas öka kraftigt i framtiden samtidigt som elproduktionen i Sverige och övriga Europa i allt större grad utgörs av förnybar intermittent produktion i form av vind och sol. Redan i dag finns det en effekt och kapacitetsproblematik i SE3 & SE4, och för att möta denna utveckling kommer både elnät och elproduktion att behöva byggas ut kraftigt, både i Sverige och i övriga Europa.

Med stora överskott av 100% förnybar energi i SE2 samt möjligheten att erbjuda upp mot 500MW effekt har Östersund närmast unika förutsättningar för att attrahera datacenter samt andra elintensiva industrier. I Östersund har områdena Lugnvik och Verksmon pekats ut som lämpliga platser för elintensiva industrier. Det finns ett större detaljplanlagt område där etableringen ska ske.

Syftet med ändringen är att kunna bygga ledningen i det utförande som krävs för att framtidssäkra strömförsörjningen i de aktuella områdena. I dagsläget finns det en 130 kV ledning från Midskog och vidare förbi Verksmon till Odensvik. Koncessionsgiven ledningssträcka mellan Midskog-Verksmon följer i huvudsak sträckningen för den befintliga 130 kV ledningen (se [Figur 1](#)).

Figur 1 Översiktskarta

Tillståndsprocessen

Koncession – tillstånd för kraftledning

För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) ett tillstånd, en så kallad nätkoncession för linje. En nätkoncession gäller tillsvidare, med möjlighet till omprövning efter 40 år.

Aktuell ledning har erhållit koncession, men då Jämtkraft Elnät AB avser bygga ledningen med en annan stolptyp än tidigare redovisad, samt att det sker en mindre flytt i sidled ansöker Jämtkraft Elnät AB om en ändring av nätkoncession för linje enligt Ellagen 2 kap 27§. Denna ändring får göras om ändringen är förenlig med förutsättningarna för att bevilja nätkoncession enligt 12-14 §§. Vid en ändring får koncessionsvillkoren ändras eller upphävas och koncessionen förenas med nya villkor. I detta fall avser Jämtkraft Elnät AB att ansöka om ändring avseende stolptyp, vilket resulterar i bredare ledningsgata samt högre stolpar än tidigare angivet. En mindre justering längst en delsträcka på ca 4 km där den aktuella ledningen avviker från den

befintliga 130 kV ledningen. Detta är en sidledsjustering på ca 20–25 m från den koncessionsgivna linjen. Ledningssträckan fortsätter att löpa parallellt men med något längre avstånd från den befintliga ledningen. Detta innebär att en ca 20 m bred kil av träd lämnas kvar mellan ledningarna som då får separata ledningsgator längst delsträckan. Jämtkraft Elnät AB ansöker även om ändring i koncession för denna justering.

Vid prövningen av en ansökan ska Ellagen 2 kap.17 och 18 §§ tillämpas, vilka redovisar hur miljöbalken ska tillämpas, samt hur en nätkoncession ska förenas med villkor.

En ny tidsbegränsad koncession söks enligt 2 kap 21§ andra stycket på en tillfällig anslutning till Midskog station.

I samband med en ansökan om ändring av koncession samt ny koncession kommer även en ansökan om delning av koncession skickas in, så att 220 kV ledningen mellan Midskog-Verksmon utgör en koncession och de två parallella 145 kV ledningarna mellan Verksmon-Verksmon industriområde utgör en egen koncession

Ansökan om delning av koncession sker enligt 2 kap. 41 § ellagen (1997:857).

Graden av miljöpåverkan avgör vilka samråd som ska hållas

Tillståndsprocessen inleds med en utredning om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd (enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken) med berörd länsstyrelse, kommun samt enskilda som kan bli särskilt berörda. Efter avslutat samråd sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

Beslutar länsstyrelsen att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver inte bestämmelserna i 6 kap. om specifik miljöbedömning tillämpas. Istället görs en liten miljökonsekvensbeskrivning som ska innehålla de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge.

Beslutar länsstyrelsen om betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning göras. Denna inleds med ett avgränsningssamråd (enligt 6 kap. 29 – 32 §§ miljöbalken) med länsstyrelse, kommun och enskilda som kan bli särskilt berörda samt övriga statliga myndigheter, organisationer och den allmänhet som kan tänkas bli berörd. Syftet med avgränsningssamrådet är att utreda omfattningen och detaljeringsgraden i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram.

Genomförande av aktuellt samråd

Undersökningssamrådet ska genomföras med berörda länsstyrelser, tillsynsmyndigheter och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten. Eftersom detta samråd utgör undersökningssamråd utformat för att även omfatta ett avgränsningssamråd planeras inget ytterligare samråd utöver detta om inte behov uppstår. Jämtkraft Elnät AB samråder om de miljöeffekter som ändringarna samt ny koncession för markablarna kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser, samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Efter avslutat samråd avser Jämtkraft Elnät AB sammanställa en samrådsredogörelse och skicka till länsstyrelsen för beslut om BMP. Utifrån den information som framkommer under processen samt utifrån länsstyrelsens beslut om BMP kommer en miljökonsekvensbeskrivning i erforderlig omfattning att upprättas.

Samrådskretsen är anpassad efter avgränsningssamrådets krav, vilket innebär en vidare samrådskrets än undersökningssamrådets ovan. Utöver undersökningssamrådets samrådskrets ska avgränsningssamrådet även omfatta övriga statliga myndigheter, kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

Energimarknadsinspektionen beslutar om ändring av koncession

Ansökan om ändring av koncession skickas till Energimarknadsinspektionen, Ei, som remitterar handlingarna till berörda instanser. Efter remisstiden beslutar Ei om ändring av koncession. Vid eventuellt överklagande prövar mark- och miljödomstolen frågan.

Energimarknadsinspektionen beslutar om koncession

Koncessionsansökan skickas till Energimarknadsinspektionen, Ei, som remitterar handlingarna till berörda instanser. Efter remisstiden beslutar Ei om koncession. Vid eventuellt överklagande prövar mark- och miljödomstolen frågan.

Annan lagstiftning Förundersökningstillstånd

När en preliminär ledningssträckning har beslutats behövs ett förundersökningstillstånd i de fall fältarbeten behöver genomföras. Arbetena innefattar bland annat utstakning och inmätning av ledningsprofilen för att därefter kunna göra en lämplig stolpplacering. Ibland krävs en enklare form av markundersökning vid stolpplatserna. Därutöver görs en värdering av det intrång

som kraftledningen medför och stämpling av träd som behöver avverkas. Medgivande till förundersökning inhämtas från berörda markägare alternativt via beslut från länsstyrelsen.

Ledningsrätt

För att uppföra och driva en kraftledning krävs rätt att nyttja den mark som berörs av ledningsgatan. Denna säkras genom ledningsrätt, vilket innebär att marken fastighetsrättsligt upplåts för kraftledningen med tillhörande ledningsgata. Ledningsrätten tillkommer genom beslut av Lantmäterimyndigheten. Fastighetsägaren ersätts för intrång på den mark som tas i anspråk för ledningen med ett engångsbelopp.

Övriga tillstånd

Utöver nätkoncession för linje enligt ellagen och de bestämmelser som berörs i 6 kap. Miljöbalken kan tillstånd eller dispenser även krävas enligt andra kapitel i miljöbalken, eller enligt annan lagstiftning. Exempel på detta kan vara att anmäla vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken eller tillstånd/dispens från skyddat område enligt bestämmelserna i 7 kap. miljöbalken. Även bestämmelserna i kulturmiljölagen beaktas.

Utformning och lokalisering

Lokalisering

Ledningssträckan Midskog-Verksmons lämplighet har redan prövats i de tidigare tillståndprocesserna då koncession erhöles. Eftersom denna prövning enbart omfattar ändringar längst den redan utredda ledningssträckningen har inga alternativa lokaliseringar utretts i detta skede.

Avseende sträckningen för den tillfälliga anslutningen i Midskog utgör detta en sträcka på ca 500 m som behöver ansluta ledningen Midskog-Verksmon tillfälligt på en specifik plats i Midskog station. Inga alternativa sträckningar för denna temporära anslutning har identifierats.

Utformning

Utformningen av 220 kV ledningssträckningen mellan Midskog-Verksmon planeras som luftledning. Jämtkraft Elnät AB har utrett frågan om utformning i den tidigare tillståndprocessen, där man inkluderat tekniska, miljömässiga och ekonomiska aspekter och vid en sammanvägd bedömning konstaterat att luftledning utgör det mest fördelaktiga utförandealternativet och är därmed det tekniska utförande som förordas för den planerade kraftledningen. Denna bedömning kvarstår för ledningssträckningen Midskog till Verksmon och gäller även för den tillfälliga anslutningen till Midskog station.

Nollalternativ – vad händer om projektet inte alls blir av

Nollalternativet avseende ändringarna skulle innebära att ledningen Midskog-Verksmon inte kan byggas i det utförande som krävs för att framtidssäkra strömförsörjningen i det aktuella området. På sikt innebär detta svårigheter att uppfylla Energimarknadsinspektionens funktionskrav på leverans av el av god kvalitet. Förutsättningarna för den framtida elförsörjningen av området skulle undermineras. Nollalternativet skulle även innebära att elförsörjningen till planerade etableringar i området inte kan säkerställas och därmed uteblir sannolikt dessa etableringar. Nollalternativet innebär också att de miljökonsekvenser som kan förväntas uppkomma till följd av de planerade ändringarna i koncessionen.

Avseende den tidsbegränsade koncessionen för den tillfälliga anslutningen i Midskog så innebär nollalternativet att ledningen mellan Midskog-Verksmon inte kan ansluta till stationen i tid för att säkerställa elförsörjningen till planerade etableringar i Östersunds område. Det i sin tur kan innebära att etableringarna uteblir.

Utförande

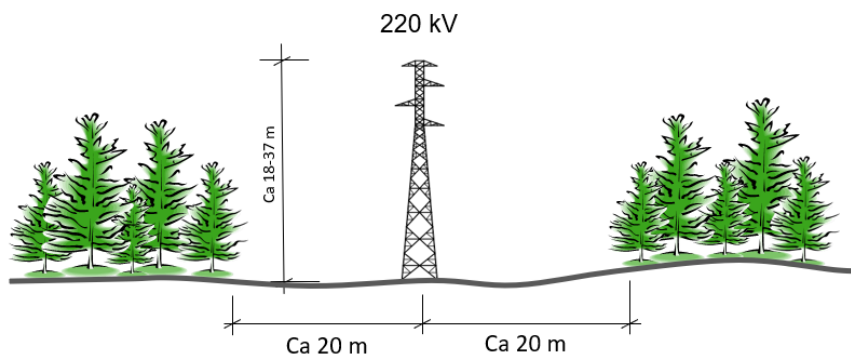
Midskog-Verksmon

Kraftledningen mellan Midskog och Verksmon kommer i huvudsak att byggas som fackverksstolpar, både som enkelstolpe och portalstolpe med fundament i betong (se [Figur 2](#) och [Figur 3](#)). Stolphöjden kan variera från ca 16–30 m (enstaka stolpar kan bli upp till 40 m), beroende på markförhållanden och topografi. Även enstaka bredare stolpar, så kallad ”stubbe” kan komma att användas vid trånga passager och kraftiga vinklar där man inte kan använda stag, även den med en stolphöjd på ca 21–40 m (se [Figur 4](#)).

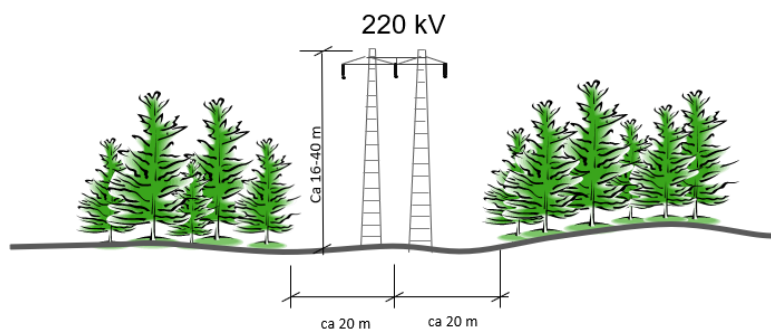
I nysträckning har ledningen en ledningsgata på ca 40 m bredd för portalstolpar och något mindre om den byggs med enkelstolpar. Aktuell ledning kommer i huvudsak att löpa parallellt med befintlig 130 kV, vilket innebär en breddning på 36 m så att den totala ledningsgatan blir ca 76 m (se [Figur 5](#)). Längst en delsträcka på ca 4 km avviker den aktuella ledningen från den befintliga 130 kV ledningen. Detta är en sidledsjustering på ca 20–25 m från den koncessionsgivna linjen. Ledningssträckan fortsätter att löpa parallellt men med något längre avstånd från den befintliga ledningen. Detta innebär att en ca 20 m bred kil av träd lämnas kvar mellan ledningarna som då får separata ledningsgator längst delsträckan. Den befintliga 130 kV planeras att tas ur drift och raseras 2032, vilket innebär att den yta som är i anspråkstagen av denna ledning kommer att lämnas fri för återväxt.

Vid parallellgång med väg kräver väghållaren normalt ca 10–12 m mellan vägområde och Jämtkraft Elnäts närmaste anläggningsdel.

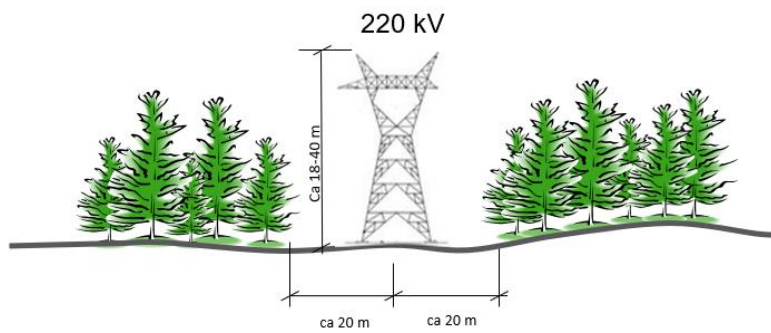
Ledningsgata är det område längs en kraftledning inom vilket vissa krav måste uppfyllas enligt starkströmsföreskrifterna. Inom skogsområden utgörs ledningsgatan av skogsgata och sidoområden. Under drift kommer underhåll av ledningsgatan att ske regelbundet för att hålla ledningsgatan säker för fallande träd och att inte träd som växer i ledningsgatan ska riskera att nå upp till faserna eller dess närhet. Att en ledning är trädsäker innebär att inga träd intill kraftledningen får bli så höga att de riskerar att falla på ledningen. Utöver den avverkning som sker i samband med underhåll av skogsgatan måste därför även enstaka så kallade farliga kantträd avverkas i sidoområdena.

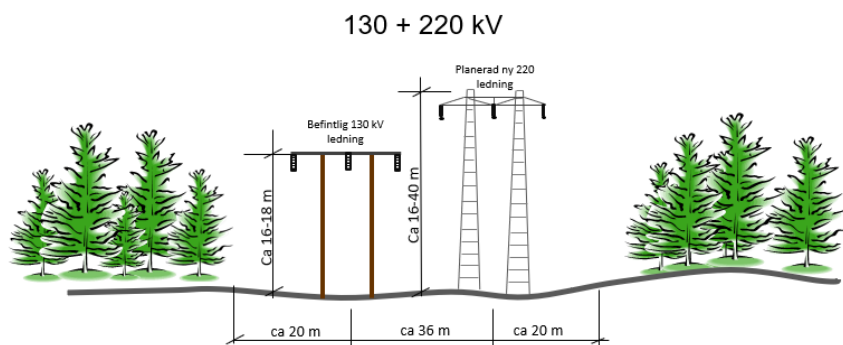
Figur 2 En luftledning bygget med fackverksstolpe i enkelstolpe.

Figur 3. En luftledning bygget med fackverksstolpe.

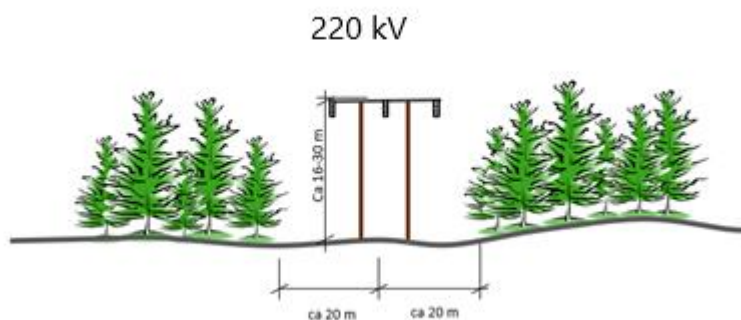
Figur 4. En luftledning bygget med stolptypen "stubbe".

Figur 5. Exempel på hur ledningsgatan kan se ut vid en parallellgång med befintlig 130 kV ledning.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen byggs med portalstolpar i trä (se Figur 6). Stolphöjden kan variera från ca 15-20 meter. Ledningsgatan för den tillfälliga anslutningen ligger norr om befintlig ledningsgata som breddas ca 25-28 meter.

Figur 6 Portalstolpar aktuella för den tillfälliga anslutningen

Förutsättningar och förutsedda miljöeffekter

I följande kapitel kommer de förutsättningar som finns längs de planerade ledningssträckorna aktuell för ändringarna samt ny koncession att presenteras. För ändringarna kommer enbart de förutsedda effekterna som de ge upphov till att beskrivas, inte de sammantagna miljöeffekterna för ledningarna då det redan prövats.

För ledningssträckan mellan Midskog-Verksmon kommer därför de förutsedda miljöeffekterna som bedöms uppstå i samband med bytet av stolptyp beskrivas. Dessa kommer att bedömas utifrån den påverkan som en bredare ledningsgata och

högre stolpar ger upphov till. Även förutsedda miljöeffekter av den sidledsförflyttning som sker på del av sträcka kommer att beskrivas.

Miljökvalitetsnormer

Midskog-Verksmon

Aktuella ändringar bedöms inte påverka några miljökvalitetsnormer för luftkvalitet eller buller.

Ledningssträckan berör vattendrag som omfattas av åtgärdsprogram för miljökvalitetsnormer. Inga sjöar eller grundvattenförekomst berörs. Ledningssträckan korsar Sännån (klassad ytvattenförekomst enligt VISS) som utgör utlopp från Sännsjön och mynnar ut i Indalsälven. Ledningssträckan korsar även ytvattenförekomsten Gällerån vid två tillfällen (se [Tabell 1](#)). Den planerade ändringen längst denna sträcka bedöms inte innebära någon påverkan på dessa miljökvalitetsnormer, vare sig gällande ekologisk status eller kemisk ytvattenstatus.

Tabell 1 Vattenförekomster upptagna i VISS

Vattendrag

	Namn	ID-nummer	Ekologisk status kvalitetskrav	Kemisk status kvalitetskrav
	Sännån	SE701531-146736	God ekologisk status 2039	God kemisk ytvattenstatus
	Gällerån	SE701084-145619	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus

Tillfällig anslutning

Inga miljökvalitetsnormer berörs

Riksintressen, naturreservat och Natura 2000

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

Inga riksintressen, naturreservat eller Natura 2000 berörs av ledningssträckan, med undantag för rennäring vilket beskrivs närmare under stycket "Rennäring" (se [Figur 7](#) och [Figur 9](#)).

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen berör riksintresse för rennärning, vilket beskrivs närmare under stycket "Rennärning" (se [Figur 7](#) och [Figur 9](#)).

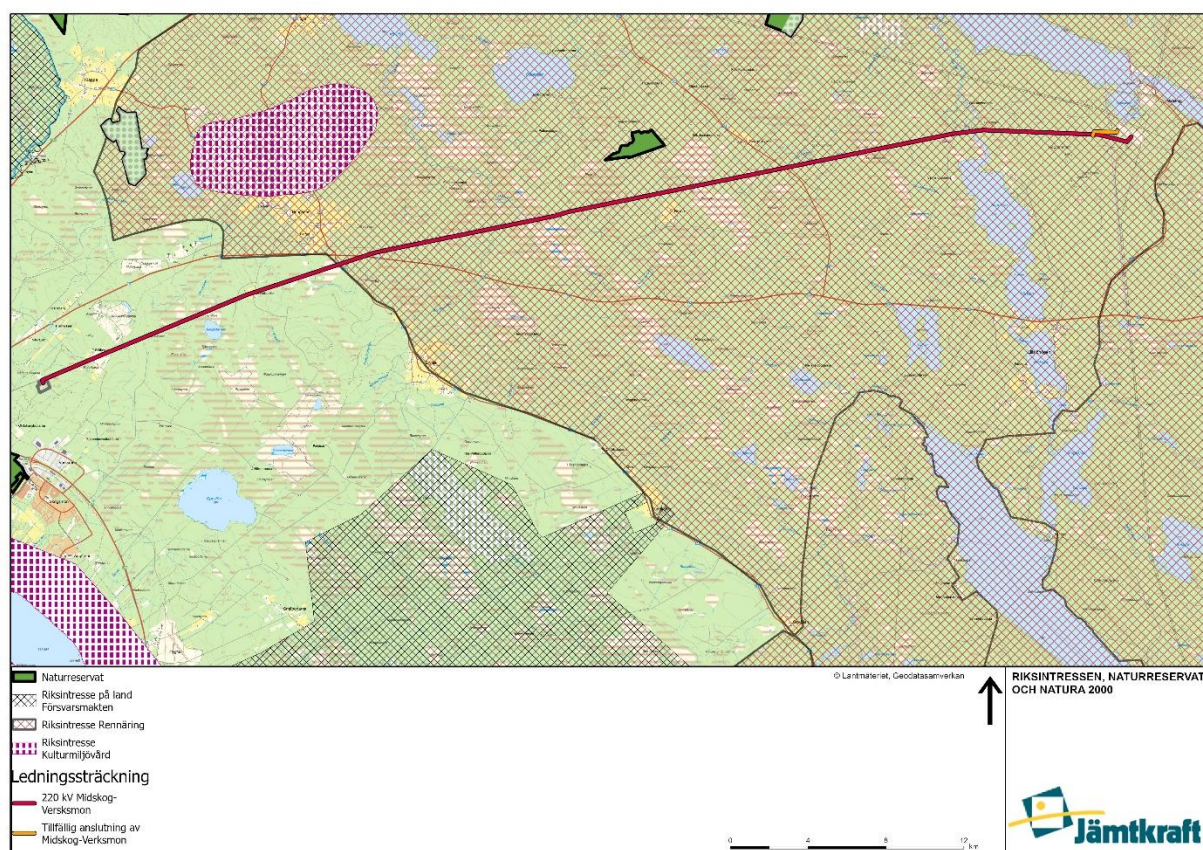
Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

De planerade ändringarna bedöms inte ge upphov till några effekter på riksintressen, naturreservat eller Natura 2000.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen bedöms inte ge upphov till några effekter på riksintressen, naturreservat eller Natura 2000.

Figur 7 Riksintressen, naturreservat och Natura 2000.

Markanvändning och kommunala planer

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

Ledningssträckan berör Östersunds kommun. Östersunds kommun gällande översiktsplan (Östersunds kommun, Östersund 2040 översiktsplan, 2022) antogs i mars 2014 och i juni 2022 antogs en reviderad version. Inga detaljplaner berörs.

Området närmast Midskog utgörs av stationsområde samt annan infrastruktur kopplat till elförsörjning. Större delen om området för ledningssträckan utgörs av skogsmark som nyttjas för skogsbruk, med inslag av våtmarker. Ledningen passerar en avfallsanläggning samt en motorbana vid Gräfsåsen.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen ligger vid Midskogs station och markanvändningen i området utgörs av infrastruktur för elförsörjning.

Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

Ändringarna medför ett behov av bredare ledningsgata kommer markanvändningen att påverkas på en större yta än vad som tidigare bedömts. Detta innebär dock endast en liten påverkan i ytterligare produktionsbortfall för skogsbruket.

Ändringarna bedöms inte stå i konflikt med kommunernas kommunala planering.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen ger en liten påverkan genom en tillfällig ledningsgata in mot stationen. Effekterna bedöms dock som obetydliga.

Anslutningen bedöms inte stå i konflikt med kommunernas kommunala planering.

Naturmiljö

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

De naturmiljöintressen som återfinns längs ledningssträckningen har kartlagts inom 100 m från ledningssträckan. Längs ledningssträckan återfinns ett antal nyckelbiotoper, våtmarksinventeringar och sumpskogar (se [Tabell 2](#) och [Figur 8](#)). Ledningssträckan passerar även ett område med naturvårdsavtal samt ett område som ingår i Skogsstyrelsens inventerade naturvärden.

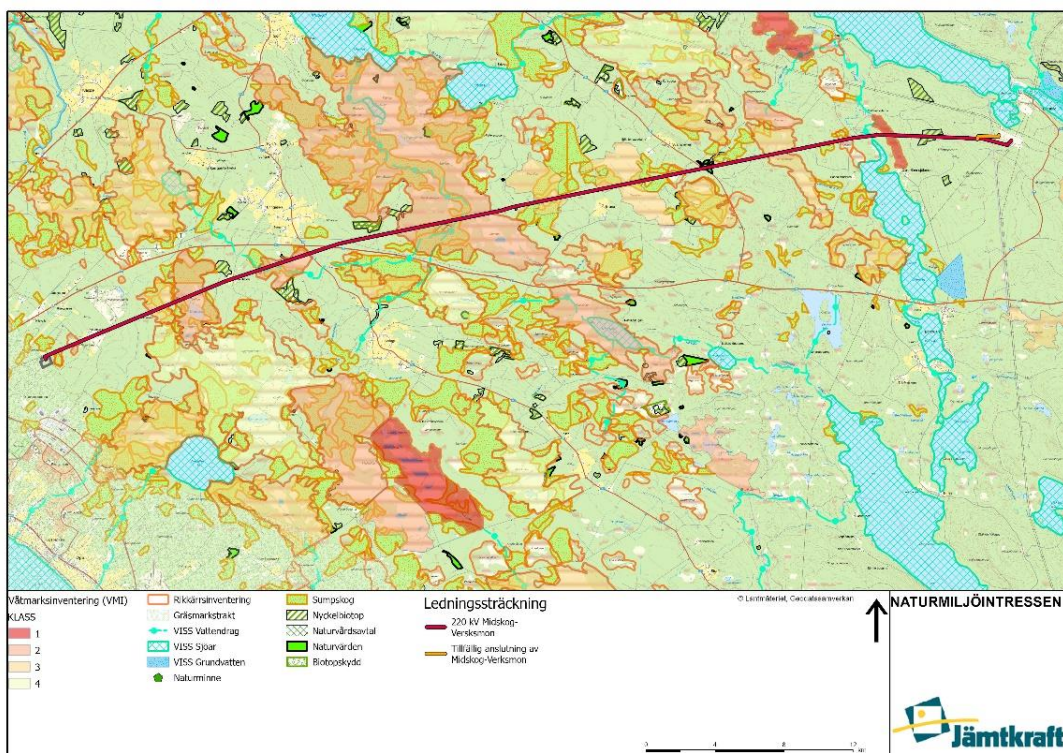
Tabell 2 Naturmiljöintressen inom 100 m från ledningssträckan.

Namn/Id	Beskrivning
N 8406-1994	Nyckelbiotop, Lövrik barrnaturskog (LÖVBARR)
28484	VMI, Långsmal myr 1 km N Övre Sännsjönlandet, Mycket högt naturvärde.
N Sännsjöbodarna	Sumpskog, Översilningsskog. Prel. klass 3.
28487	VMI, Fjällflon 1 km N Sännsjöbodarna, Mycket högt naturvärde.
28486	VMI, Sännsjömyren 4,5 km ONI Brana, Vissa naturvärden.
Stenbäckenn	Sumpskog, Översilningsskog. Prel. klass 3.
N 88-2016	Skogsstyrelsens naturvärden- Svanamyren.
Branaflo	Sumpskog. Kärrskog och översilningsskog. Prel. Klass 2.
N 90-2016	Nyckelbiotop, Svanamyren, Örtrika bäckdråg (BÄCKDRÅG)
28702	VMI, Myr 2 km NO Brana, Mycket högt naturvärde.
28658	VMI, Branflon 8,5 km O Bringsåsen. Vissa naturvärden.
N Brana	Sumpskog, Kärrskog. Prel klass 2.
V Brana	Sumpskog, Kärrskog. Prel. Klass 2.
28661	VMI, Meåsflo 7 km O Kyrås. Vissa naturvärden.
N 8475-1994	Nyckelbiotop, Rikkärr eller kalkkärr (RIKKÄRR)

28953	VMI, Flärkflon; Sjörflo och Storflon 3,5 km O Kyrkås. Högt naturvärde.
Flärkån	Sumpskog, Kärrskog. Prel. Klass 3.
Brynnebäcken	Sumpskog. Fuktskog och översilningsskog. Prel. Klass 2.
N 4815-1993	Nyckelbiotop, Barrnaturskog (BARRNATU)
SK 33-2012	Naturvårdsavtal, barrnaturskog. Samma yta som nyckelbiotop N 4815-1993.
N 4797-1993	Nyckelbiotop, Barrnaturskog (BARRNATU)
S Bringåsen	Sumpskog. Fuktskog och myrskog. Prel. Klass 3.
Ö Bringåstjärn	Sumpskog. Kärrskog, prel. Klass 3.
28820	VMI, Bringsåsflon 1 km S Bringåsen, Högt naturvärde.
V Brynjetjärn	Sumpskog. Kärrskog och myrskog, prel. Klass 3.
N 1385-2003	Nyckelbiotop, Naturlig skogsbäck (SKOGBÄCK)
N 1385-2003	Nyckelbiotop, Hästdrolkällan, Naturlig skogsbäck (SKOGBÄCK)
28822	VMI, Tjärnflon 3 km SV Bringåsen, Högt naturvärde.
28526	VMI, Myr 1,7 km NO Gräfsåsen. Vissa naturvärden.
28626	VMI, Myr 500 m V Gräfsåsen, Mycket högt naturvärde.
28631	VMI, Liten myr 500 m SV Gräfsåsen. Mycket högt naturvärde.
28632	VMI, Myr 1 km SV Gräfsåsen. Mycket högt naturvärde.
Mårtensbodarna	Sumpskog, kärrskog. Prel. Klass 3.

Tillfällig anslutning

Inga naturmiljöintressen berörs av den tillfälliga anslutningen.

Figur 8 Naturmiljöintressen

Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

Ändringarna innebär inte att några ytterligare naturmiljöintressen påverkas. Däremot kommer de naturmiljöintressen som berörs påverkas i en något större utsträckning som resultat av att en större yta avverkas för en bredare ledningsgata. Den träd fria zonen förändrar livsmiljöerna för djur och växter lokalt. Ytan blir mer utsatt för sol och vind vilket förändrar växtsamhällets artsammansättning då arter anpassade för skogsmiljö inte trivs i den nya miljön. Nya arter som är bättre anpassade för en sådan miljö kommer därför att etablera sig i ledningsgatan.

Hydrologiska förhållanden kan förändras på grund av avverkningen vilket kan vara skadligt för känsliga våtmarker där växterna anpassat sig till platsens specifika förhållanden. Där ledningsdragningen passerar över våtmarker har stolpplaceringen anpassats för att undvika de våtare områdena. Längst en delsträcka innebär denna anpassning att ett ca 20 m brett område med träd lämnas mellan den befintliga och den aktuella ledningsgatan. Ett långsmalt område med träd kan till viss del bidra med skuggning, men skogsområdet kommer att vara påtagligt påverkat av kanteffekten. Den befintliga 130 kV planeras att tas ur drift och raseras 2032, vilket innebär att den yta som är i anspråkstagen av denna ledning kommer att lämnas fri för återväxt.

Tillfällig anslutning

Då den tillfälliga anslutningen inte berör några naturmiljöintressen bedöms ingen påverkan eller effekter uppstå.

Rennäring

Midskog-Verksmon

Förutsättningar

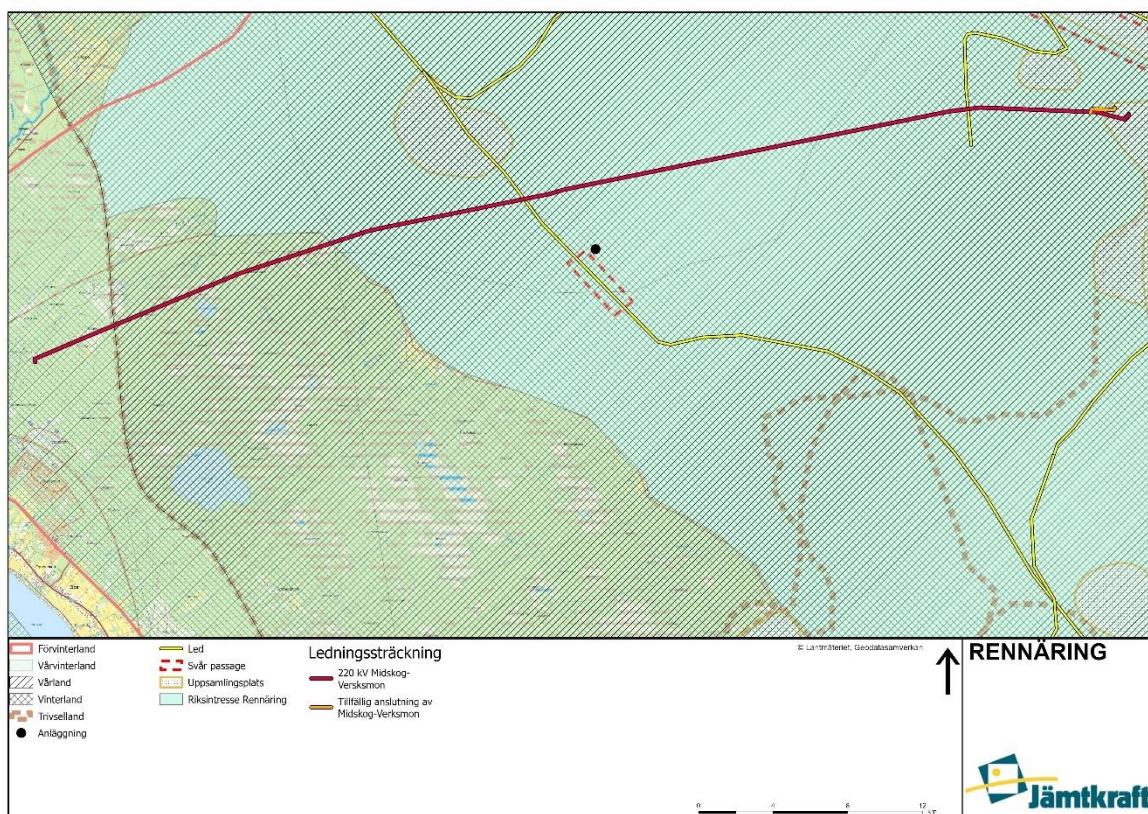
Midskog-Verksmon

Inom området för hela ledningssträckan verkar samebyarna Raedtievaerie, Jijnjevaerie, Jovnevaerie och Ohredhake. Området utgörs av riksintresse för rennäringen (se [Figur 7](#) samt [Figur 9](#)). Betesområden utgörs av de årstidsland som rennäringens livscykel bland annat bygger på. Även områden som uppfyller andra behov för renen är viktiga, t ex trivselområden, kalvningsland och hänglavsområden. Den aktuella ledningssträckan passerar inom trivselland, vilket är ett område inom årstidslanden, dit renarna naturligt söker sig för bete, skydd och vila under en längre period. Dessa har betingelser i topografin och betet som gör att renarna trivs där. Stora delar av området utgörs av vårland, vårvinterland, vinterland och förvinterland. Ledningssträckan berör ett uppsamlingsområde i Midskog, passerar ca 400 m från ytterligare en uppsamlingsplats i Midskog samt cirka 600 meter ifrån Sjöbodarna. Ledningssträckan passerar två flyttleder. Flyttlederna visar de flyttningar som företas med renhjordarna mellan olika betesområdevid de olika årstiderna.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen ligger inom område där samebyarna Raedtievaerie, Jijnjevaerie, Jovnevaerie och Ohredhake verkar. Området är av riksintresse för rennäringen (se [Figur 7](#) samt [Figur 9](#)).

Den aktuella sträckan berör trivselland. Området utgörs av vårland, vårvinterland, vinterland och förvinterland. Anslutningen berör även ett uppsamlingsområde som finns kring Midskog station.

Figur 9 Rennåring

Förutsedd påverkan

Ändringarna bedöms inte påverka riksintresset för rennåringen eftersom ledningen fortsatt planeras i anslutning till befintlig ledningsgata. Längst delsträckan där ledningen avviker tas ytterligare yta i anspråk i form av en separat ledningsgata, som dock fortsatt löper parallellt med befintlig ledningsgata. Ändringarna orsakar inte ytterligare barriärer för renarna. En temporär störning kan uppstå i samband med anläggningsskedet.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen sker i området kring Midskog station, parallellt med befintliga ledningar varför effekterna bedöms som obetydliga på rennåringen.

Kulturvärden

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

I samband med utredningsarbetet inför koncessionsansökan för den tillståndsgivna 130 kV ledningen genomfördes 2013 en arkeologisk utredning längs koncessionsgiven sträckning.

Ett antal lämningar registrerade i RAÄ samt Skog-och historia finns inom 100 m från aktuell ledningssträcka (Se [Tabell 3](#) och [Tabell 4](#), samt [Figur 10](#))

Tabell 3 Registrerade lämningar inom 100 m från aktuell ledningssträcka

Lämningsnr	Lämningstyp	Antikvarisk bedömning
L1947:5308	Fångstgrop	Fornlämning
L1947:5827	Fångstgrop	Fornlämning
L1945:5729	Brott/täkt	Övrig kulturhistorisk lämning
L1947:9488	Övrigt	Övrig kulturhistorisk lämning
L1945:5730	Fornlämningsliknande lämning	Övrig kulturhistorisk lämning
L1945:5734	Brott/täkt	Övrig kulturhistorisk lämning
L1947:9489	Bytomt/gårdstomt	Ingen antikvarisk bedömning
L1945:5728	Fäbod	Möjlig fornlämning

Tabell 4 Skog och historia inom 100 m från aktuell ledningssträcka

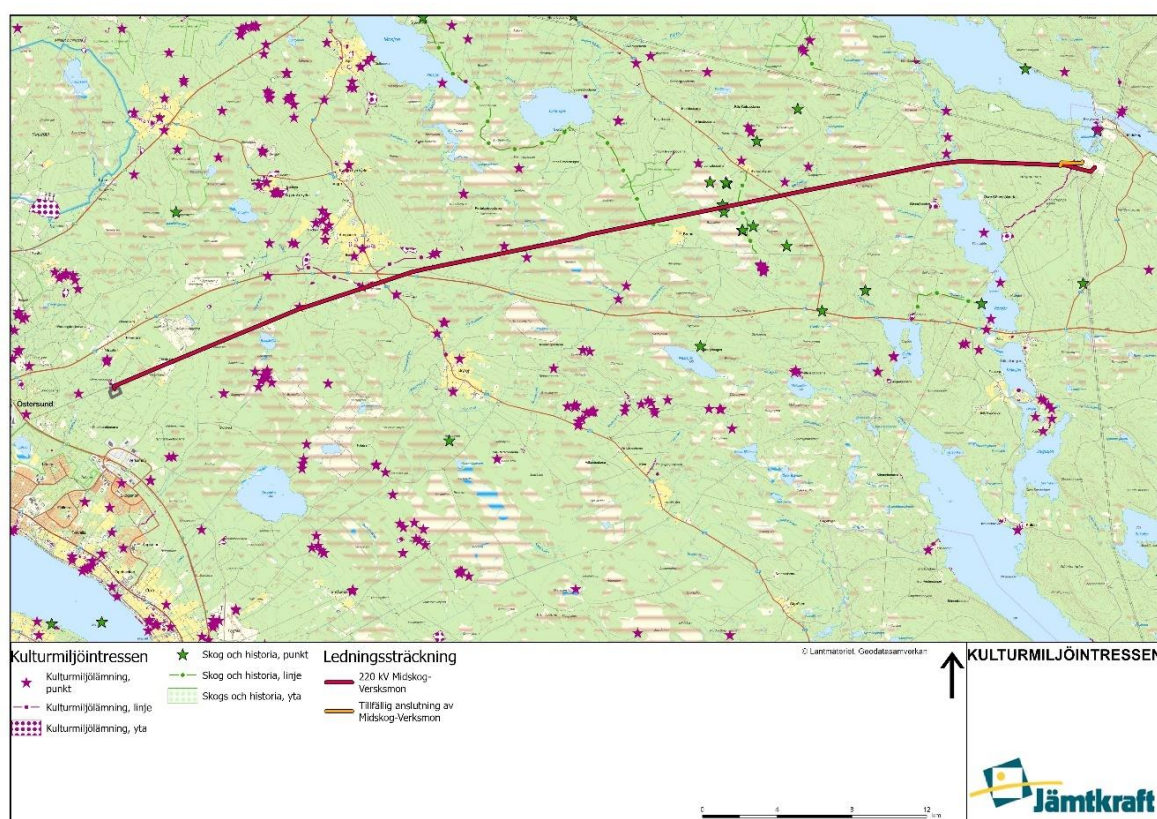
Objektid	Lämningsnamn	Sakord
2001363	Stenvägen	Färdvärd
3034309	Mattiasbotten	Kolbotten, rund
3034301		Kolbotten
2001367		Färdväg

Tillfällig anslutning

Två fornlämningar finns inom 100 m från den tillfälliga anslutningen (se [Tabell 5](#), samt [Figur 10](#)). Båda dessa ligger på motsatt sida om befintliga ledningar.

Tabell 5 Registrerade lämningar inom 100 m från den tillfälliga anslutningen.

Lämningsnr	Lämningstyp	Antikvarisk bedömning
L1947:5308	Fångstgrop	Fornlämning
L1947:5827	Fångstgrop	Fornlämning

Figur 10 Kulturmiljöintressen.

Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

Ändringarna medför inte någon ytterligare påverkan på kulturmiljön. Inga stolpar kommer att placeras vid de platser där forn- och kulturlämningar påträffats.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen bedöms inte påverka några kulturmiljöintressen, varför inga effekter uppstår.

Friluftsliv

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

Det rörliga friluftslivet kan definieras som människors möjlighet att besöka ett område till fots, med cykel, båt eller med bil för att tälta, bada eller ströva omkring i naturen. Området kring Midskog används bland annat för fiske och klättring. I området närmast Verksmon finns skidspår och stigar som används frekvent året runt. Skogen har även rekreativ värde för de boende. I området finns även en grusväg som används för att träna travhästar på. Här finns också Gräfsåsens skoterområde som fungerar som ett nav för skoterintresserade med samlingslokal, grillplatser, skoterstadion samt ett flertal skoterleder.

Tillfällig anslutning

Området kring Midskog används bland annat för fiske och klättring.

Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

I områden av rekreativ värde kommer ledningen fortsatt att gå parallellt med befintlig ledningsgata vilket begränsar den visuella påverkan för besökare. Förändringen bedöms därmed inte medföra effekter på friluftslivet.

Tillfällig anslutning

Aktuell sträckning för den aktuella ledningen ligger i direkt anslutning till annan infrastruktur för elförsörjning och bedöms inte påverka friluftslivet eller ge upphov till några effekter.

Landskapsbild och boendemiljö

Förutsättningar

Midskog-Verksmon

Aktuell ledningssträcka löper i huvudsak parallellt med befintlig ledningsgata, som kommer att breddas. Ledningen kan exponeras mot omgivande landskap vid öppna ytor såsom till exempelvis vägar, sjöar, myrmarker och vattendrag.

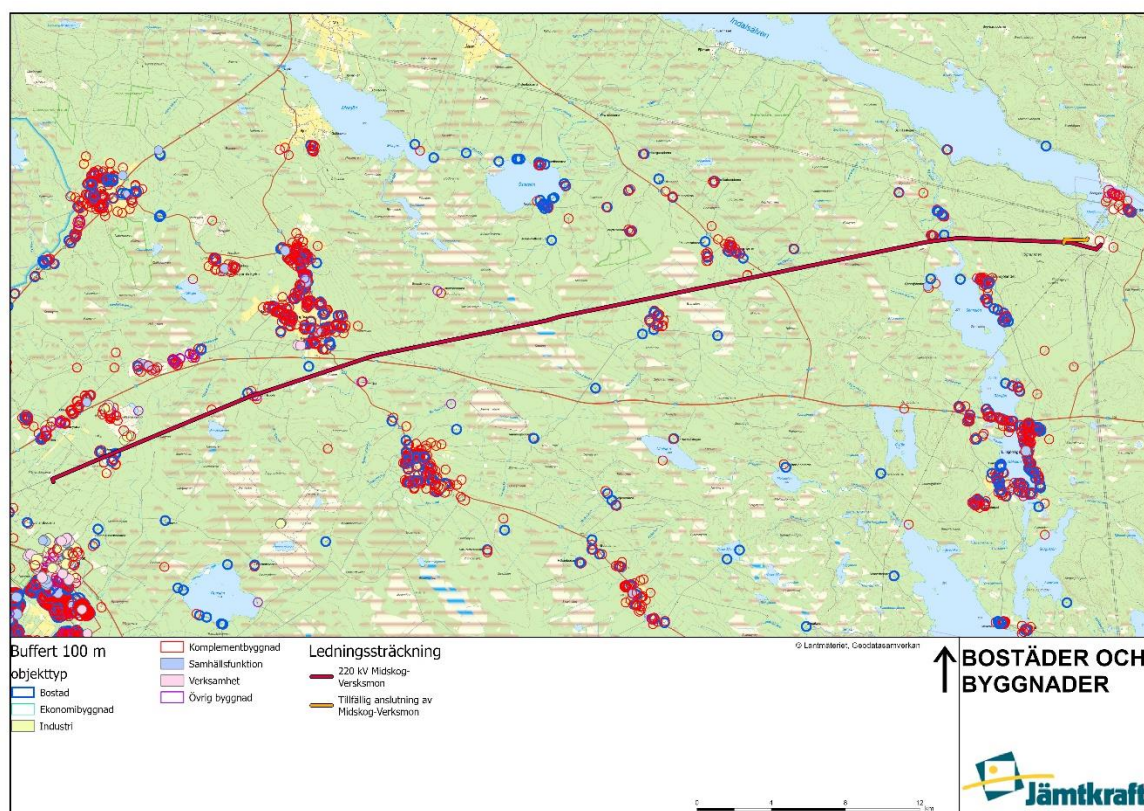
Samlad bebyggelse längs ledningssträckan återfinns i Bringåsen, som ligger drygt 400 meter från kraftledningsgatan på motsatt sida om väg 87. Längs sträckan återfinns också bebyggelse i Svanabyn och Brana, på ett avstånd av ca 450 och 200 m (se Figur 11).

Totalt tre byggnader som är registrerade som hus återfinns inom 100 m från aktuell ledningssträcka. Dessa återfinns ca 500 m söder om Ol-Eliasbodarna, Gunnilsböle och Gräfsåsen.

Tillfällig anslutning

Den tillfälliga anslutningen innebär ytterligare en ledning i området och kräver en ledningsgata.

Den tillfälliga anslutningen berör ingen bebyggelse eller några bostäder inom 100 m (se Figur 11).

Figur 11 Bostäder och övriga byggnader i området

Förutsedd påverkan

Midskog-Verksmon

Förändringen innebär en bredare ledningsgata, vilket ger en viss påverkan på landskapsbilden genom öppnare vyer och förändrade ljusförhållanden.

Kraftledningen kommer inte att placeras närmre bebyggelse än vad som tidigare utretts och förändring av stolptyper innebär inga förändringar i ledningens magnetfält. De planerade förändringarna bedöms därmed inte ha någon påverkan på boendemiljön.

Tillfällig anslutning

En temporär påverkan av landskapsbilden sker genom tillkomsten av ytterligare en ledning. Denna påverkan är dock på en mycket begränsad sträcka, parallellt med befintliga ledningar och under en begränsad period varför effekterna bedöms som obetydliga.

Ingen påverkan eller effekter bedöms uppstå på boendemiljö.

Bedömning av betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap 23§ miljöbalken ska den som avser att bedriva en sådan verksamhet eller vidta en sådan åtgärd som avses i 20§ första stycket 2 undersöka om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Vid bedömning om verksamhet eller åtgärd kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska hänsyn tas till verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper, verksamhetens eller åtgärdens lokalisering samt de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper.

Byggnationen av en ca 25 km lång 220 kV ledning innebär i sig betydande miljöpåverkan. Detta samråd avser dock den påverkan som de planerade förändringar på den redan givna koncessionen kan innebära. Förändringen av stolptyp innebär en bredare ledningsgata, vilket innebär viss ytterligare påverkan på miljön. Miljöeffekterna bedöms dock generellt som små och inga intressen bedöms påverkas i någon större omfattning. För de intressen som berörs kan påverkan undvikas genom hänsynstagning, varför Jämtkraft Elnät AB bedömer att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Avseende den tillfälliga anslutningen avser det en ca 500 m ledningssträcka under en begränsad period med obetydliga effekter på det fåtal identifierade intressena i området. Jämtkraft Elnät AB bedömer att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Fortsatt arbete

Information och synpunkter som framkommer under samrådet är en viktig grund för det fortsatta arbetet. Efter samrådet kommer inkomna synpunkter att sammanställas i en samrådsredogörelse. Därefter kommer en specifik miljöbedömning eller en liten MKB att göras och en miljökonsekvensbeskrivning att arbetas fram med hänsyn till de synpunkter som kommit in och ytterligare utredningar som genomförts.

Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att fokusera på direkta och indirekta effekter och konsekvenser för landskapsbild, boendemiljö, natur- och kulturmiljö, rennäring och övrig markanvändning. Identifieras kumulativa effekter kommer dessa utredas. Effekter och konsekvenser under anläggningsskedet och driftskedet kommer att beskrivas.

En ansökan om ändring i koncession avses lämnas in under hösten/vintern 2024.

Referenser

Riksantikvariatämbetet, 2024-01-15, Kulturmiljöregistret,
<https://app.raa.se/open/fornsok/>

Länsstyrelserna, 2024-01-15 Geodatakatalogen; <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Länsstyrelserna, 2024-03-21 Geodatakatalogen; <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Skogsstyrelsen, 2024-01-15: Skogsdataportalen;
<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/skogsdataportalen/>

Östersunds kommun, 2024-05-15, <https://www.ostersund.se/bygga-bo-klimat-och-miljo/oversiktsplaner-och-detaljplaner/>